

Яременко Т.Г.,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри української
мови і літератури

ТРАДИЦІЙНЕ ТА ІННОВАЦІЙНЕ У ВИХОВАННІ МОРАЛЬНО- ЕСТЕТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ ЗАСОБАМИ УКРАЇНСЬКОЇ СЛОВЕСНОСТІ

Загальновизнаною є думка, що мова як засіб мислення, пізнання і сприйняття навколишнього світу тісно пов'язана з культурою, з вихованням морально-естетичних цінностей особистості. Так, відповідно до теорії В. фон Гумбольдта, мова невід'ємна від людської культури, є найважливішим її компонентом: «Вона тісно переплетена з духовним розвитком людства й сприяє йому на кожній сходинці локального прогресу чи регресу, відтворюючи кожен етап культури».

Ідеї В. фон Гумбольдта про зв'язок мови і культури знайшли своє відтворення в теорії Е. Сепіра – Б. Уорфа про переплетіння різних елементів культури, зокрема й мови, про пріоритетність мови. Б. Уорф стверджує, що «мова впливає на різноманітну діяльність людей не тільки в особливих випадках використання мови, а й в її постійних загальних законах і повсякчасній оцінці нею тих чи тих явищ».

На сучасному етапі модернізації системи вищої освіти ці думки видатних лінгвістів набувають особливого значення. Підготовка конкурентоспроможних фахівців з належним рівнем знань у різних галузях науки, які мають високу комунікативну культуру, відповідний рівень культури мови в умовах пріоритету гуманістичних підходів до виховання, розвитку, навчання, є надзвичайно важливою. До традиційних підходів, що забезпечують гармонійний розвиток особистості, здатної творчо осмислювати поставлені завдання, належить відвідування музеїв, виставок,

театрів, проведення культурно-масових заходів, які мають тематичне спрямування (вечори, присвячені видатним письменникам, мовознавцям тощо), робота літературної студії «Українське слово», випуск мовно-літературної газети «Джерело», проведення конкурсів читців, творчих робіт. Але всі ці підходи в сьогоденних умовах неможливі без використання інноваційних технологій. Отже, можемо говорити про тісний зв'язок традиційних та інноваційних підходів у вихованні морально-естетичних цінностей студентів.

Великої популярності набувають презентації, які проводять викладачі, активно залучаючи до співпраці студентів, не тільки на практичних, але й на лекційних заняттях. Це потребує відповідних умов, критичного аналізу, відбору, конструювання текстів, спрямованих на загальнолюдські, морально-естетичні цінності, творчу самореалізацію.

На практичних заняттях з української словесності з метою виховання гармонійно розвинутої особистості можна використовувати не тільки проектні завдання для всієї групи, а й творчі завдання для мікрогруп, що є ефективним в умовах сконденсованої програми, щільного плану заняття, для здійснення вимог досягнення мети заняття. Проводиться така робота в декілька етапів:

1. На занятті відбувається обговорення однієї з мікротем (наприклад, «Роль видатних діячів науки та культури у формуванні українського наукового стилю», «Історія ораторського мистецтва», «Культура усного виступу» тощо) та шляхів їх дослідження; з'ясовуємо, чи можна цю роботу провести в режимі «мозкового штурму».

2. У мікрогрупах студенти самостійно розробляють план-сценарій фрагменту заняття.

3. На наступному занятті студенти відтворюють підготовлені в мікрогрупах презентації опрацьованих тем.

4. На цьому ж занятті із залученням «експертів» аналізують дослідження мікрогруп, студенти можуть виконувати різні ролі (критики, експерти тощо), за бажанням, можна здійснити відеозапис.

5. У кінці заняття висловлюються міркування про ефективність заняття, шляхи його оптимізації.

Перспективним, на наш погляд, є інтегровані заняття, що покликані поєднувати інформацію з різних дисциплін. Завдяки цьому в студентів буде формуватися інтегративне мислення, мислення з високим рівнем синтезу вербального й образного компонентів, система морально-естетичних цінностей з різних дисциплін (культурології, іноземних мов, риторики, філософії, історії тощо).

Секція 3. Кафедра іноземних мов факультету міжнародної економіки і менеджменту

Алейнікова М.Г.,
старший викладач кафедри іноземних мов
факультету МЕіМ

ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА В УКРАЇНІ: ПЕРЕВАГИ І НЕДОЛІКИ

За останні роки розвиток інформаційних технологій зробив актуальною проблему модернізації системи освіти. Суть такої модернізації найбільше відбилася в концепції дистанційної освіти (ДО), яка, завдяки такому глобальному явищу як Інтернет, охоплює широкі шари суспільства та стає найважливішим фактором його розвитку. Особливого значення така модернізація системи освіти набуває в Україні.

Згідно з деякими дослідженнями, в Україні близько 30% навчальних закладів заявили про те, що вже мають або планують організувати навчання в режимі ДО. Однак найчастіше за цим стоїть звичайна заочна форма